

дѣлската партия, която участвуваше чрезъ Д. Казасовъ въ новата властъ, не само лично се отдаде въ услуга на каузата на тая властъ, но поднесе въ нейна услуга и цѣлия БУС, като пожертвува легитимнитѣ интереси и права не само на организираното съюзено учителство, но и на цѣлокупната учителска професия. Падението е отъ историческо значение и нѣма равно на себе си въ цѣлата история на учителското движение въ България, толкозъ повече, че то стана въ единъ моментъ, когато гласътъ на истината бѣ напълно задушенъ и кървава пжтека отъ Варна и Бургасъ до Осоговскитѣ планини и отъ Дунава до Разлога и Пашмаклий бележеше триумфалния ходъ на смъртѣта, подъ чиято коса паднаха хиляди наши братя и сестри; подъ която се тръкулнаха и десетки учителски глави. Подъ нейното острие, безъ сждъ и присжда, паднаха и дългодишнитѣ ратници въ учителското движение: Теню Стоиловъ, бившъ редакторъ на „Уч. Искра“, Ламби Кандевъ, секретарь-касиеръ на Орган. на учит. и служ. по Народната просвѣта, Вълчо Ивановъ, членъ на управителното й тѣло, и Георги Христовъ, членъ отъ контролната комисиия, безъ да помръдне БУС даже кутлето си и издигне гласъ на протестъ противъ кървавата вакханалия. Напротивъ, както казахме, той бѣ въ пълна услуга на Демократическия сговоръ. Това се публично засвидетелствува и въ Народното Събрание отъ народния представителъ, сговористъ, Гр. Василиевъ, който, при разискването на чл. 82 отъ Закона за Нар. просвѣта изрече историческата истина: „Министерството не може да узнае само, въ кои села и въ кои училища се намиратъ тия 4-5,000 души комунисти. *Тая работа се възлага на учителитѣ широки социалисти* (к. н.) Азъ всѣкога съмъ казвалъ: нека социалъ-демократитѣ ни събощаватъ, кой отъ комуниститѣ е опасенъ и кой може да се поправи. Тѣ добре ги познаватъ. *Вие* (обръща се къмъ широкитѣ) *тая работа я вършихте до сега, благодарни сме ви, вършете я и за напредъ*“ (к. н.) (изъ в. „Народна правда“, бр. 15 отъ 1924 год.) И защо ли и въ името на какво ли би протестираше въ случая съюзната управа, когато тя съ пълна пара плува въ водитѣ на тѣзи, които заповѣдваха и инсценираха тѣзи убийства? Нѣщо повече — ржководителитѣ на БУС злорадствуваха по адресъ на тѣзи убийства, инсинуираха и доносничеха противъ всѣкиго и противъ всѣки опитъ да се реагира противъ падението и предателството имъ и видимо скърбѣха, че още всички „болшевишки орждия“ не сж изстребени, че още тукъ-тамъ се мѣрка живъ и здравъ нѣкой „болшевикъ“ и съ своето сжществуване смушава тѣхнитѣ гузни съвести. Тѣхното интимно желание бѣ, па и до сега е, ако можеше нѣкакъ да не остане нито единъ отъ малцината останали живи „болшевики“, за да нѣма кой да ги изобличава и сами да останатъ господари въ полето на професионалнитѣ учителски борби, за да могатъ да мародерствуватъ безнаказано и свободно да търгашествуватъ съ неволитѣ, страданията и копнежитѣ на цѣлата учителска професия.

Педагогическиятъ интернационалъ въ Парижъ съ живъ интересъ следѣше нечувания инквизиторски произволъ надъ българското учителство. Въ свирепото преследване на българското учителство и той съ право виждаше да се мѣрка ржката на *управителния комитетъ*.